

Bruselj, 6. julij 2021
(OR. en)

10152/21

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0159 (NLE)

ECOFIN 638
CADREFIN 333
UEM 173
FIN 514

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: IZVEDBENI SKLEP SVETA o odobritvi ocene načrta za okrevanje in
odpornost za Grčijo

IZVEDBENI SKLEP SVETA (EU) 2021/...

z dne ...

o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Grčijo

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost¹ in zlasti člena 20 Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

¹ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Izbruh COVID-19 negativno vpliva na gospodarstvo Grčije. Bruto domači proizvod (BDP) Grčije na prebivalca v tekočih cenah je leta 2019 znašal 55 % povprečja Unije. V skladu s pomladansko napovedjo Komisije 2021 se je realni BDP Grčije v letu 2020 zmanjšal za 8,2 %, v letih 2020 in 2021 pa naj bi se skupno zmanjšal za 4,5 %. Dolgoročnejši vidiki z učinkom na srednjeročno gospodarsko uspešnost vključujejo predvsem visoko raven dolgotrajne brezposelnosti in nizko rast produktivnosti zaradi koncentracije gospodarske aktivnosti v tradicionalnih sektorjih in sektorjih z nizko stopnjo inovacij. Poleg tega velika regulativna bremena, birokracija ter počasen in neučinkovit pravosodni sistem ovirajo zasebne naložbe.

- (2) Svet je 9. julija 2019 in 20. julija 2020 v okviru evropskega semestra na Grčijo naslovil priporočila. Svet je leta 2019 Grčiji zlasti priporočil, naj v letih 2019 in 2020 ukrepa, tako da (a) doseže trajnostno okrevanje gospodarstva in odpravi čezmerna makroekonomska neravnotežja z nadaljevanjem izvajanja in dokončanjem reform v skladu z zavezami za obdobje po izteku programa, danimi na sestanku Euroskupine 22. junija 2018 (priporočilo za Grčijo št. 1 iz leta 2019)¹; in (b) osredotoči ekonomsko politiko v zvezi z naložbami na trajnostni promet in logistiko, varstvo okolja, projekte na področju energijske učinkovitosti, energije iz obnovljivih virov in medsebojnih povezav, digitalno tehnologijo, raziskave in razvoj, izobraževanje, znanja in spretnosti, zaposljivost, zdravje ter obnovo urbanih območij, pri tem pa upošteva regionalne razlike in potrebo po zagotavljanju socialne vključenosti (priporočilo za Grčijo št. 2 iz leta 2019). Svet je leta 2020 Grčiji priporočil, naj v letih 2020 in 2021 ukrepa, tako da (a) v skladu s splošno odstopno klavzulo Pakta za stabilnost in rast sprejme vse potrebne ukrepe za učinkovit odziv na pandemijo, ohranitev gospodarstva in podporo okrevanju, ki bo sledilo; kadar gospodarske razmere to omogočajo, izvaja fiskalne politike, namenjene doseganju preudarnih srednjeročnih fiskalnih položajev in zagotavljanju vzdržnosti dolga ob krepitvi naložb; okrepi odpornost zdravstvenega sistema ter zagotovi ustrezen in enak dostop do zdravstva (priporočilo za Grčijo št. 1 iz leta 2020); (b) ublaži učinke krize na zaposlovanje in socialne učinke krize, vključno z izvedbenimi ukrepi, kot so sheme skrajšanega delovnega časa in zagotavljanje učinkovite aktivacijske podpore (priporočilo za Grčijo št. 2 iz leta 2020);

¹ Te zaveze glede politik se nanašajo na strukturne reforme, ki jih je Grčija začela izvajati v okviru programov za makroekonomsko prilagoditev, da bi izboljšala delovanje svojega gospodarstva, časovni razpored njihovega izvajanja pa sega do sredine leta 2022. Spremljajo se na podlagi okvira za okrepljeni nadzor in četrletnih pregledov napredka tega okvira ter se osredotočajo zlasti na: (a) fiskalne in fiskalno-strukturne politike; (b) socialno varstvo; (c) finančno stabilnost; (d) trge dela in proizvodnje trge; (e) Grške družbe za upravljanje premoženja in deležev (HCAP) in privatizacije; ter (f) posodobitve javne uprave.

(c) hitro uvede ukrepe za zagotavljanje likvidnosti in stalnega toka posojil ter drugega financiranja gospodarstva, pri čemer se osredotoči zlasti na mala in srednja podjetja, ki jih je kriza najbolj prizadela; da prednost zrelim javnim naložbenim projektom in spodbuja zasebne naložbe v podporo gospodarskemu okrevanju; osredotoči naložbe na zeleni in digitalni prehod, zlasti na varen in trajnosten promet in logistiko, čisto in učinkovito proizvodnjo ter uporabo energije, okoljsko infrastrukturo in visoko zmogljive digitalne infrastrukture ter znanja in spretnosti; izboljša učinkovitost in digitalizacijo javne uprave ter spodbuja digitalno preobrazbo podjetij (priporočilo za Grčijo št. 3 iz leta 2020); in (d) nadaljuje in dokonča reforme v skladu z zavezami za obdobje po izteku programa, ki jih je dala na sestanku Euroskupine 22. junija 2018, za ponovno oživitev trajnostnega gospodarskega okrevanja po postopni odpravi omejitev, uvedenih zaradi izbruha COVID-19 (priporočilo za Grčijo št. 4 iz leta 2020). Po oceni napredka pri izvajanju teh priporočil za Grčijo ob predložitvi nacionalnega načrta za okrevanje in odpornost Komisija ugotavlja, da je bil dosežen znaten napredek v zvezi s priporočili glede učinkovite obravnave pandemije, vključno z izvajanjem ukrepov, kot so sheme skrajšanega delovnega časa in zagotavljanje likvidnosti prizadetim podjetjem, pa tudi v zvezi s priporočilom glede nadaljevanja izvajanja in dokončanja reform v skladu z zavezami za obdobje po izteku programa, danimi na sestanku Euroskupine 22. junija 2018.

- (3) Komisija je 2. junija 2021 objavila poglobljeni pregled za Grčijo v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹. Na podlagi analize je Komisija sklenila, da se Grčija spopada s čezmernimi makroekonomskimi neravnotežji, povezanimi zlasti z visokim javnim dolgom, nepopolnim zunanjim uravnoteženjem ter velikim obsegom nedonosnih posojil v razmerah visoke brezposelnosti in nizke potencialne rasti.
- (4) V priporočilu Sveta o ekonomski politiki euroobmočja je bilo državam članicam euroobmočja priporočeno, naj ukrepajo, tudi prek njihovih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi med drugim zagotovile naravnost politike, ki podpira okrevanje, ter nadalje povečale konvergenco, odpornost ter trajnostno in vključujočo rast. V priporočilu Sveta je bila priporočena državam članicam v euroobmočju tudi okrepitev nacionalnih institucionalnih okvirov, zagotovitev makrofinančne stabilnosti ter dokončanje ekonomske in monetarne unije in okrepitev mednarodne vloge eura.

¹ Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25).

- (5) Grčija je 27. aprila 2021 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Načrt je bil predložen po postopku posvetovanja z lokalnimi in regionalnimi organi, socialnimi partnerji, organizacijami civilne družbe, mladinskimi organizacijami in drugimi ustreznimi deležniki, izvedenem v skladu z nacionalnim pravnim okvirom. Nacionalna odgovornost za načrte za okrevanje in odpornost je podlaga za njihovo uspešno izvajanje in trajni učinek na nacionalni ravni ter verodostojnost na evropski ravni. Komisija je na podlagi člena 19 Uredbe (EU) 2021/241 ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost, pri čemer je upoštevala smernice za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi.
- (6) Načrti za okrevanje in odpornost bi morali slediti splošnim ciljem Mehanizma za okrevanje in odpornost, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/241 (v nadaljnjem besedilu: Mehanizem), in Instrumenta Evropske unije za okrevanje, vzpostavljenega z Uredbo Sveta (EU) 2020/2094¹, da se podpre okrevanje po krizi zaradi COVID-19. Spodbujati bi morali ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo s prispevanjem k šestim stebrom iz člena 3 Uredbe (EU) 2021/241.

¹ Uredba Sveta (EU) 2020/2094 z dne 14. decembra 2020 o vzpostavitvi Instrumenta Evropske unije za okrevanje v podporo okrevanju po krizi zaradi COVID-19 (UL L 433I, 22.12.2020, str. 23).

- (7) Izvajanje načrtov držav članic za okrevanje in odpornost bo pomenilo usklajena prizadevanja za reforme in naložbe po vsej Uniji. Z usklajenim in hkratnim izvajanjem ter izvajanjem čezmejnih projektov in projektov, ki vključujejo več držav, se bodo takšne reforme in naložbe vzajemno krepile in ustvarile pozitivne učinke prelivanja po vsej Uniji. Zato bo približno tretjina učinka Mehanizma na rast in ustvarjanje delovnih mest v državah članicah posledica prelivanja iz drugih držav članic.

Uravnotežen odziv s prispevanjem k šestim stebrom

- (8) V skladu s členom 19(3), točka (a), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.1, k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost v veliki meri (ocena A) predstavlja celovit in ustrezno uravnotežen odziv na gospodarske in socialne razmere ter s tem ustrezno prispeva k vsem šestim stebrom iz člena 3 navedene uredbe ob upoštevanju specifičnih izzivov, s katerimi se sooča zadevna država članica, in dodeljenih finančnih sredstev zadevne države članice ter zaprosene podpore v obliki posojila.

- (9) Člen 3 Uredbe (EU) 2021/241 določa, da se področje uporabe Mehanizma nanaša na področja politike evropskega pomena, strukturirana v šest stebrov: (a) zeleni prehod; (b) digitalna preobrazba; (c) pametna, trajnostna in vključujoča rast, vključno z ekonomsko kohezijo, delovnimi mesti, produktivnostjo, konkurenčnostjo, raziskavami, razvojem in inovacijami, ter dobro delujoč notranji trg z močnimi malimi in srednjimi podjetji (MSP); (d) socialna in teritorialna kohezija; (e) zdravje ter gospodarska, socialna in institucionalna odpornost, s ciljem, da se med drugim povečata pripravljenost na krize in zmogljivost za odzivanje nanje, ter (f) politike za naslednjo generacijo, otroke in mlade, kot so izobraževanje ter pridobivanje znanj in spretnosti. Reforme in naložbe, vključene v načrt za okrevanje in odpornost, prispevajo k navedenim šestim stebrom. Poleg tega so stebri (c), (d), (e) in (f) na splošno uravnoteženi. Načrt za okrevanje in odpornost tako v veliki meri predstavlja celovit in ustrezno uravnotežen odziv na gospodarske in socialne razmere v Grčiji.

- (10) Natančneje, kar zadeva zeleni prehod, načrt za okrevanje in odpornost vključuje ukrepe za napredovanje Grčije v smeri modela nizkoogljične energije, zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, povečanja obnovljivih virov energije, spodbujanja energijske učinkovitosti in energijske prenove stavb, uvedbe trajnostnih načinov prevoza in zaščite naravnega okolja. Reforme in naložbe za digitalno preobrazbo se nanašajo na izboljšanje povezljivosti in pokritosti s širokopasovno povezavo, digitalizacijo javne uprave in ključnih gospodarskih panog ter razvoj digitalnih infrastruktur in digitalnih znanj in spretnosti. Za podporo pametni in vključujoči rasti načrt za okrevanje in odpornost predvideva ukrepe za krepitev zasebnih naložb, vključno za MSP, izboljšanje poslovnega okolja, spodbuditev uspešnosti raziskav, razvoja in inovacij, povečanje zaposlovanja in povezovanja znanja in spretnosti z delovnimi mesti ter okrepitev učinkovitosti javne uprave in pravosodnega sistema. Poleg tega se načrtujejo ciljno usmerjeni posegi, namenjeni okrepitvi socialne kohezije z obravnavo izzivov v zvezi z udeležbo na trgu dela, razvojem znanja in spretnosti ter enakimi možnostmi, medtem ko je več naložb namenjenih zagotavljanju teritorialne kohezije. Poleg tega so za ublažitev negativnih šokov in boljši odziv na krize v načrtu za okrevanje in odpornost določeni ukrepi za obravnavo dolgoletnih izzivov zdravstva in sistemov socialne zaščite (socialna odpornost), spodbujanje vzdržnosti javnih prihodkov, odpornosti finančnega sektorja ter diverzifikacije gospodarske aktivnosti (ekonomska odpornost) in za zagotavljanje učinkovite javne uprave in dobrega upravljanja (institucionalna odpornost). Kar zadeva politike za naslednjo generacijo so reforme in naložbe na vseh ravneh izobraževanja namenjene digitalizaciji procesov in infrastrukture ter razvoju digitalnih znanj in spretnosti za mlade, medtem ko so drugi ukrepi usmerjeni v vzgojo in izobraževanje v zgodnjem otroštvu.

- (11) Grčija namerava spodbujati zasebne naložbe prek instrumenta za posojila, ki naj bi uporabljal naslednje distribucijske kanale: (a) mednarodne finančne institucije na podlagi operativnih sporazumov; (b) poslovne banke na podlagi odprtega razpisa za izbor; (c) platformo za lastniški kapital na podlagi sporazuma o mandatu; in (d) oddelek InvestEU za države članice na podlagi sporazuma o prispevku. Zgoraj navedeni sporazumi in razpis za izbor poslovnih bank bi morali vključevati določbe o merilih za izbor, da bi bila podjetja, ki bi prejela posojila, skladna z Uredbo (EU) 2021/241 in tehničnimi smernicami iz sporočila Komisije z naslovom: Tehnične smernice za uporabo „načela, da se ne škoduje bistveno“ v skladu z uredbo o vzpostavitvi mehanizma za okrevanje in odpornost¹ (v nadaljnjem besedilu: da se ne škoduje bistveno), s katerimi se predpisujejo uporaba preverjanja trajnostnosti, seznam izključitev in obvezno preverjanje skladnosti z zakonodajo za posle, ki so izvzeti iz preverjanja trajnostnosti, s strani neodvisnega revizorja ter izbor dejavnosti, ki so skladne z ustrezno evropsko in nacionalno okoljsko zakonodajo. Zaveze mednarodnih finančnih institucij, poslovnih bank in InvestEU za vlaganje sredstev v podporo podnebnim ukrepom in digitalnemu prehodu bi bilo treba izvesti na podlagi metodologije iz prilog VI in VII k Uredbi (EU) 2021/241, neodvisni revizorji pa bi morali preverjati skladnost z načelom, da se ne škoduje bistveno, in s cilji za podnebje in digitalni prehod iz Uredbe (EU) 2021/241.

¹ UL C 58, 18.2.2021, str. 1.

Obravnavanje vseh ali pomembnega dela izzivov, opredeljenih v priporočilih za posamezne države

- (12) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.2, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost prispeval k učinkovitemu obravnavanju vseh ali pomembnega dela izzivov (ocena A), opredeljenih v zadevnih priporočilih za posamezno državo, naslovljenih na Grčijo, vključno z njihovimi fiskalnimi vidiki, in priporočilih na podlagi člena 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011, ali izzivov, opredeljenih v drugih ustreznih dokumentih, ki jih je Komisija uradno sprejela v okviru evropskega semestra. Kar zadeva priporočilo za posamezno državo za Grčijo št. 1 iz leta 2019 in priporočilo za Grčijo št. 4 iz leta 2020, se bodo politike za izpolnjevanje posebnih zavez, ki jih je Grčija dala na sestanku Euroskupine 22. junija 2018, še naprej spremljale v okviru okrepljenega nadzora.
- (13) Za priporočila v zvezi s takojšnjim odzivom fiskalne politike na pandemijo se lahko šteje, da ne spadajo na področje uporabe grškega načrta za okrevanje in odpornost. V skladu z določbami splošne odstopne klavzule Pakta za stabilnost in rast ter v odziv na pandemijo COVID-19 in s tem povezani upad gospodarske rasti je Grčija sprejela proračunske ukrepe za povečanje zmogljivosti zdravstvenega sistema, zajezitev pandemije ter zagotovitev pomoči posameznikom in sektorjem, ki so bili še posebej prizadeti. Ta odločen odziv politike je ublažil krčenje BDP, kar je posledično omejilo povečanje javnofinančnega primanjkljaja in javnega dolga.

- (14) Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje obsežen sklop reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in prispevajo k učinkovitemu reševanju vseh ali znatnega dela gospodarskih in socialnih izzivov, opredeljenih v priporočilih za posamezno državo, ki jih je Svet naslovil na Grčijo v okviru evropskega semestra v letih 2019 in 2020, zlasti za področja kakovosti in vzdržnosti javnih financ, dostopnosti in odpornosti zdravstvenega sistema, aktivnih politik trga dela, politik, ki podpirajo javne in zasebne naložbe na področju izobraževanja, pridobivanja znanj in spretnosti ter zaposljivosti, raziskav in razvoja, varnega in trajnostnega prevoza in logistike, čiste in učinkovite proizvodnje in porabe energije, vključno z energijo iz obnovljivih virov, ter medsebojne povezanosti projektov, okoljske infrastrukture, obnove urbanih območij ter digitalne preobrazbe javne uprave in podjetij. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi precejšnje število ukrepov za obravnavo izzivov na področjih fiskalnih strukturnih politik, socialnega varstva, finančne stabilnosti, trga dela in proizvodnih trgov ter posodobitve javne uprave, nadaljevanja ukrepanja, razširitve in dokončanja zavez za obdobje po izteku programa. Glede na močni poudarek na naložbah, zaposlovanju in politikah povečevanja produktivnosti naj bi izvajanje načrta za okrevanje in odpornost srednjeročno podprlo okrevanje gospodarstva in tako prispevalo k doseganju preudarnega fiskalnega položaja ter zagotovitvi vzdržnosti dolga v skladu z ustreznim priporočilom za posamezno državo (priporočilo za Grčijo št. 1 iz leta 2020). Predlagane aktivne politike trga dela so raznolike in usmerjene v skupine, ki potrebujejo podporo, ter so namenjene ustvarjanju delovnih mest, pri čemer prispevajo k zelenemu prehodu (priporočilo za Grčijo št. 2 iz leta 2020). Načrt za okrevanje in odpornost vključuje ukrepe za reševanje pomembnih izzivov, s katerimi se sooča grški izobraževalni sistem, ter predvideva obsežne naložbe v znanja in spretnosti prek vseživljenjskega učenja z močnim poudarkom na digitalni preobrazbi v obeh segmentih izobraževanja (priporočilo za Grčijo št. 3 iz leta 2020 in priporočilo za Grčijo št. 2 iz leta 2019). Predlagani so ciljno usmerjeni ukrepi v podporo vključevanju ranljivih skupin v družbo, vključno z invalidi in brezdomci, Romi in osebami, ki živijo v skrajni revščini, medtem ko je več ukrepov namenjenih spodbujanju udeležbe žensk na trgu dela (priporočilo za Grčijo št. 2 iz leta 2020).

- (15) Načrt za okrevanje in odpornost predvideva prednostno izvajanje zrelih javnih naložbenih projektov in spodbuja zasebne naložbe v prednostnih sektorjih, vključno s tistimi, ki prispevajo k digitalnemu in zelenemu prehodu, pri čemer se ukrepi nanašajo na energijsko učinkovitost, trajnostni promet, varstvo okolja in obnovo urbanih območij, sorazmerno z ustreznimi izzivi v skladu s priporočili za posamezne države glede javnih in zasebnih naložb (priporočilo za posamezno državo št. 3 iz leta 2020 in priporočilo za posamezno državo št. 2 iz leta 2019). Načrt za okrevanje in odpornost prav tako podpira obravnavanje izzivov, ki jih prinaša digitalizacija javne uprave in podjetij (priporočilo za posamezno državo št. 3 iz leta 2020 in priporočilo za posamezno državo št. 2 iz leta 2019). Načrt za okrevanje in odpornost temelji na ključnih strukturnih reformah, ki so bile uvedene v okviru programov za makroekonomsko prilagoditev in so namenjene izboljšanju širšega delovanja gospodarstva, ter jih dopolnjuje. Te reforme se trenutno spremljajo v okviru okrepljenega nadzora. V načrtu za okrevanje in odpornost so predlagane ambiciozne reforme poslovnega okolja, trga dela in socialnih politik, sistema zdravstvenega varstva ter javne uprave, vključno z davčno upravo in sodstvom. Te reforme spremljajo naložbe v podporo njihovem izvajanju (priporočilo za posamezno državo št. 4 iz leta 2020 in priporočilo za posamezno državo št. 1 iz leta 2019).

- (16) Z obravnavanjem navedenih izzivov se pričakuje, da bo izvajanje načrta za okrevanje in odpornost prispevalo tudi k odpravljanju čezmernih makroekonomskih neravnotežij, kot so opredeljene v priporočilih, izdanih na podlagi člena 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 v letih 2019 in 2020, s katerimi se spopada Grčija in ki so povezana zlasti z visokim javnim dolgom, nepopolnim zunanjim uravnoteženjem ter velikim obsegom nedonosnih posojil v razmerah visoke brezposelnosti in nizke potencialne rasti.

Prispevek k potencialu rasti, ustvarjanju delovnih mest ter gospodarski, socialni in institucionalni odpornosti

- (17) V skladu členom 19(3), točka (c), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.3, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo imel načrt za okrevanje in odpornost velik vpliv (ocena A) na krepitev potenciala rasti, ustvarjanje delovnih mest ter gospodarsko, socialno in institucionalno odpornost Grčije, s tem pa prispeval k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, vključno s spodbujanjem politik za otroke in mlade, ter na ublažitev gospodarskih in socialnih posledic krize zaradi COVID-19 ter s tem okrepil ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo in konvergenco v Grčiji in Uniji.

- (18) Simulacije, ki so jih opravile službe Komisije, kažejo, da bi lahko načrt za okrevanje in odpornost, skupaj z ostalimi ukrepi iz Instrumenta Evropske unije za okrevanje, do leta 2026 povečal realni BDP Grčije od 2,1 % do 3,3 %, kar pa ne vključuje možnih pozitivnih vplivov strukturnih reform, ki bi lahko bili znatni. Načrt za okrevanje in odpornost temelji na Razvojnem načrtu za grško gospodarstvo, objavljenem novembra 2020, in je skladen z njim. Kot tak načrt za okrevanje in odpornost obravnava glavne ovire za dolgoročno rast v Grčiji, vključno zlasti s precejšnjo naložbeno vrzeljo in potrebo po izboljšanju kakovosti izobraževanja, pa tudi učinkovitosti in kakovosti javne uprave in pravosodnega sistema. Izvajanje načrtovanih aktivnih politik trga dela, preusposabljanja in izpopolnjevanja ima potencial za povečanje udeležbe na trgu dela in zaposlenosti, tudi med ženskami.
- (19) Več ukrepov naj bi prispevalo k povečanju produktivnosti gospodarstva. Nekatere od reform so namenjene izboljšanju poslovnega okolja in naj bi poenostavile poslovanje, kar bo dopolnjeval napredek pri digitalizaciji. Načrtuje se posodobitev javne uprave, prav tako pa naj bi se zmanjšalo regulativno in upravno breme. Izboljšave davčne uprave naj bi pomagale ustvariti bolj rasti prijazno davčno okolje. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje ambiciozen program za izboljšanje učinkovitosti in kakovosti pravosodnega sistema z digitalizacijo, revizijo geografske ureditve pravosodnega sistema in projekti naložb v fizični in človeški kapital. Nadalje naj bi dodatna sredstva, ki se bodo zasebnemu sektorju zagotovila iz instrumenta za posojila, spodbudila zasebne naložbe.

- (20) Načrt za okrevanje in odpornost predstavlja celovit sklop ukrepov za odpravo pomanjkljivosti trga dela in izboljšanje socialne kohezije. Ti ukrepi naj bi povečali zmogljivosti zavodov za zaposlovanje in socialnih ustanov. Revizija delovnopравne zakonodaje in izboljšave učinkovitosti javne uprave po zaslugi digitalizacije in boljšega spremljanja trga dela naj bi prav tako zmanjšale ranljivost za šoke. Ti ukrepi naj bi prispevali tudi h koheziji, in sicer s spodbujanjem udeležbe na trgu dela, med drugim tudi med posamezniki iz ranljivih skupin.
- (21) Izvajanje načrta za okrevanje in odpornost naj bi učinkovito prispevalo k obravnavi številnih izzivov na področju zaposlovanja in socialne politike, ki so pomembni za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic. Za spodbujanje enakih možnosti in dostopa do trga dela sta v načrtu za okrevanje in odpornost predvideni nova strategija za vseživljenjsko učenje in posodobitev sistema izpopolnjevanja in preusposabljanje. Z reformo bi se sedanji razdrobljeni programi na novo oblikovali in nadgradili s pripravo novih učnih načrtov, povezanih s potrebami trga dela, in okvira ocenjevanja za ponudnike programov izpopolnjevanja. Prav tako so predvidene naložbe za dodatno nadgraditev poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja. Da bi se izboljšala dinamika trga dela, Grčija načrtuje tudi znatne naložbe v programe izpopolnjevanja in preusposabljanja.

Načelo, da se ne škoduje bistveno

- (22) V skladu s členom 19(3), točka (d), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.4, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost zagotovil, da noben ukrep za izvajanje reform in naložbenih projektov, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ne bo bistveno škodoval okoljskim ciljem (ocena A) v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta¹ (načelo, da se ne škoduje bistveno).
- (23) Za vsakega od ukrepov naj bi načrt za okrevanje in odpornost zagotovil, da se ne škoduje bistveno kateremu koli od šestih okoljskih ciljev v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, tj. blažitvi podnebnih sprememb, prilagajanju podnebnim spremembam, trajnostni uporabi in varstvu vodnih in morskih virov, krožnemu gospodarstvu, preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja ter varstvu in obnovi biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Grčija je predložila utemeljitve v skladu s tehničnimi smernicami Komisije o načelu, da se ne škoduje bistveno. Grčija je po potrebi predlagala izvajanje blažilnih ukrepov, da se prepreči bistvena škoda, kar naj bi se zagotovilo s posameznimi mejniki in cilji.

¹ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

- (24) Posebna pozornost je namenjena horizontalnim shemam, vključno s tistimi, za katere je zaproseno posojilo, pri čemer so zahteve za spoštovanje načela, da se ne škoduje bistveno, vgrajene v samo zasnovano shemo ter bi morale biti opredeljene v mejniku ali cilju ukrepa.

Prispevek k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo

- (25) V skladu s členom 19(3), točka (e), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.5, k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe, ki v veliki meri učinkovito prispevajo (ocena A) k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo, ali k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, ki podpirajo podnebne cilje, je namenjen znesek, ki predstavlja 37,5 % skupnih dodeljenih sredstev za načrt, izračunano po metodologiji iz Priloge VI k Uredbi (EU) 2021/241. V skladu s členom 17 navedene uredbe je načrt za okrevanje in odpornost skladen z informacijami iz nacionalnega energetskega in podnebnega načrta za leto 2030.
- (26) Reforme in naložbe naj bi znatno prispevale k napredku pri doseganju ciljev Grčije na področju razogljičenja in energijskega prehoda, kot so določeni v nacionalnem energetske in podnebnem načrtu in časovnem načrtu za ogljično nevtralnost do leta 2050, s čimer bi prispevale k doseganju določenih ciljnih vrednosti in podnebnih ciljev Unije. Več naložb, ki prispevajo k zelenemu prehodu, je umeščenih v širše nacionalne načrte, kot so dolgoročna strategija prenove, strategija ravnanja z odpadki, ponovno pogozdovanje, krožno gospodarstvo in biotska raznovrstnost, in naj bi prispevale k izvajanju teh strategij.

- (27) Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe, ki obravnavajo številne izzive na področjih zelenega prehoda. Kar zadeva čisto energijo, načrt za okrevanje in odpornost vsebuje reforme in naložbe, ki naj bi omogočile povečanje deleža obnovljivih virov energije v grški mešanici energijskih virov. Načrtovane so obsežne naložbe, namenjene izboljšanju energijske učinkovitosti starajočega se grškega stanovanjskega fonda, dopolnjujejo pa jih ukrepi, usmerjeni v energetske revna gospodinjstva. Sicer pa bodo k podnebnim in okoljskim ciljem pomembno prispevali ukrepi za podporo trajnostne mobilnosti prek reform in naložb, ki naj bi izboljšale mestni javni promet in okrepile infrastrukturo za električna vozila. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje naložbe, ki naj bi podprle biotsko raznovrstnost, in sicer s ponovnim pogozdovanjem, da se obnovijo degradirani gozdni ekosistemi in okrepi varstvo okolja z uvedbo sistema spremljanja vrst in habitatov. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje naložbe v trajnostno kmetovanje, ki naj bi spodbujale inovacije in zaščitile okolje z izboljšanjem okoljskega profila kmetijskih gospodarstev ter ublažitvijo učinkov podnebnih sprememb. Nenazadnje naj bi bil instrument za posojila usmerjen v dejavnosti na področju podnebnih sprememb na določenem številu področij intervencije, kot so energijska učinkovitost in predstavitveni projekti za zasebni sektor z znatnimi prihranki energije ali zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov, novimi zmogljivostmi obnovljivih virov energije (sončna in vetrna energija) ter pametnimi energetske sistemi.

- (28) Kar zadeva okoljske cilje iz Uredbe (EU) 2020/852 so v načrt za okrevanje in odpornost vključeni ukrepi za blažitev podnebnih sprememb, s katerimi naj bi se doseglo zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, zlasti z izboljšanjem energijske učinkovitosti stavb. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje številne ukrepe, povezane s prilagajanjem podnebnim spremembam, med drugim to pripravo lokalnih urbanističnih načrtov, ki naj bi olajšali prenovo mest in povečali njihovo odpornost proti podnebnim spremembam ter okrepili infrastrukturo za blažitev posledic poplav. Poleg tega so ukrepi v zvezi z oskrbo z vodo in komunalnimi odpadnimi vodami povezani s posebnimi cilji, ki naj bi zmanjšali iztekanje vode in porabo energije, s čimer bi prispevali k bolj trajnostni rabi vodnih virov. Končno, kar zadeva biotsko raznovrstnost, je v načrt za okrevanje in odpornost vključen ukrep za ponovno pogozdovanje, ki naj bi gozdne površine povečal za 16 500 hektarov, in sicer z zasaditvijo pretežno avtohtonih drevesnih vrst.

Prispevek k digitalnemu prehodu

- (29) V skladu s členom 19(3), točka (f), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.6, k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe, ki v veliki meri učinkovito prispevajo (ocena A) k digitalnemu prehodu ali k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, ki podpirajo digitalne cilje, je namenjen znesek, ki predstavlja 23,3 % skupnih dodeljenih sredstev za načrt za okrevanje in odpornost, izračunano po metodologiji iz Priloge VII k Uredbi (EU) 2021/241.

- (30) Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe na področjih digitalne preobrazbe, ki obravnavajo s tem povezane izzive, ter je na splošno v skladu s ključnimi cilji digitalne strategije Unije in prednostnimi nalogami, povezanimi z digitalnim razvojem, ki jih je Komisija določila v letni strategiji za trajnostno rast za leto 2021. Ti ukrepi se nanašajo na povezljivost, interoperabilnost v zasnovi javnih storitev, kibernetško varnost, umetno inteligenco, razvoj digitalnih spretnosti in znanj, razpoložljivost odprtih podatkov ter opolnomočanje in enaka udeležba žensk, starejših in ranljivih skupin v digitalni dobi. Komponenta 2.1 načrta za okrevanje in odpornost vsebuje naložbe za lažjo namestitev infrastrukture z optičnimi vlakni v stavbah, razvoj omrežij 5G, ki bodo pokrivala vse najpomembnejše avtoceste v Grčiji, položitev podmorskih kablov za medomrežno povezovanje grških otokov in povezavo s Ciprom ter uporabo vesoljskih tehnologij in aplikacij. Reforme uvajajo okvir, potreben za olajšanje preklopa na hitre širokopasovne povezave in prehod na tehnologijo 5G. Ukrepi v komponenti 2.2 so usmerjeni v digitalno preobrazbo subjektov javnega sektorja, kar zadeva arhive in izboljšane digitalne storitve, izboljšanje poslovnih procesov, povečanje interoperabilnosti med sistemi in podatki, kibernetško varnost, strategije in politike za upravljanje podatkov ter razširjeno uporabo naprednih tehnologij, kot sta računalništvo v oblaku in velepodatki. Ukrepi komponente 2.3, tudi v povezavi z ukrepi komponente 4.1, so namenjeni spodbuditi uporabe digitalnih tehnologij v podjetjih, zlasti v MSP, tako da odpravljajo ključne izzive za digitalno vključenost. Te pobude naj bi omogočile oblikovanje digitalnega poslovnega ekosistema in podprle MSP pri pridobivanju digitalnih storitev, podatkovnih platform in prostorov ter registrskih blagajn in POS terminalov, ki temeljijo na novi tehnologiji.

Ukrepi komponente 2.3 naj bi v povezavi z drugimi ukrepi komponent 4.1 in 4.6 prispevali k digitalnemu prehodu grške industrije, pospešili njen prehod na industrijo 4.0 in preoblikovali poslovne modele podjetij, da se bosta povečali njihova konkurenčnost in odpornost. Načrt za okrevanje in odpornost poleg tega v okviru komponente 3.2 vsebuje ukrepe, namenjene premostitvi trenutne digitalne vrzeli v razsežnosti človeškega kapitala s posodobitvijo in nadgradnjo sistema vseživljenjskega učenja ter zagotavljanjem možnosti izpopolnjevanja in preusposabljanja delovne sile, ki ustrezajo potrebam trga, s poudarkom na digitalnih spretnostih in znanjih. Takšni ukrepi naj bi prispevali k premostitvi digitalnega razkoraka in okrepitvi osnovne digitalne pismenosti celotnega prebivalstva. Nenazadnje naj bi bil instrument za posojila usmerjen v dejavnosti, povezane z digitalizacijo na več področjih intervencije, zlasti z naložbami v zelo visokozmogljiva širokopasovna omrežja, naložbami v digitalizacijo MSP in velikih podjetij, naložbami v razvoj in uvajanje tehnologij kibernetске varnosti, naprednih digitalnih tehnologij in drugih vrst informacijske infrastrukture.

- (31) Zdi se, da so ukrepi iz načrta za okrevanje in odpornost v zvezi z digitalnim prehodom skladni s pomanjkljivostmi Grčije na področju digitalizacije, kot so opredeljene v indeksu digitalnega gospodarstva in družbe. Ti ukrepi naj bi učinkovito dopolnjevali obstoječe nacionalne načrte in pobude ter na splošno znatno prispevali k digitalni preobrazbi grškega gospodarstva in družbe, saj bodo prispevali k izboljšanju konkurenčnosti in odpornosti gospodarstva, pri tem pa zagotovili vključenost. Ti ukrepi naj bi prav tako povzročili preobrazbeno spremembo in imeli trajen učinek.

Trajen učinek

- (32) V skladu s členom 19(3), točka (g), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.7, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo imel načrt za okrevanje in odpornost v veliki meri (ocena A) trajen učinek na Grčijo.

- (33) Načrt za okrevanje in odpornost sestavlja vrsta reform, ki naj bi uvedle trajne spremembe politik in olajšale njihovo učinkovito izvajanje. Reforme za zmanjšanje upravnega bremena poslovanja in izboljšanje regulativne kakovosti prispevajo k ustvarjanju enakih konkurenčnih pogojev za podjetja in sproščanju naložbenega potenciala Grčije. V ta namen naj bi ukrepi za krepitev nadzora trga olajšali učinkovito izvajanje politike. Kar zadeva energetska politika je namen racionalizacije postopka izdaje dovoljenj za proizvodne naprave na obnovljive vire energije (OVE) odprava dolgih izvedbenih rokov za uvedbo OVE in podpora zelenemu prehodu Grčije ob spoštovanju okoljske zakonodaje. Reforme finančnega sektorja so namenjene okrepitvi odločanja glede posojil ter opolnomočenju trga nedonosnih posojil z odpravljanjem asimetričnosti informacij in okrepitvi kapitalskih trgov, s čimer se bo povečala gospodarska odpornost Grčije na prihodnje šoke. S pomembnimi pobudami za izboljšanje sistema upravljanja na vseh ravneh javne uprave, posodobitev postopkov zaposlovanja osebja ter okrepitev nacionalnih okvirov za javna naročila in boj proti korupciji naj bi se odpravile inherentne strukturne pomanjkljivosti. Pomembne reforme pravosodnega sistema so namenjene posodobitvi sistema ter povečanju njegove kakovosti in učinkovitosti, vključno z revizijo geografske ureditve pravosodnega sistema, digitalizacijo ter izpopolnjevanjem sodnikov in sodnih uradnikov.

- (34) Naložbe, ki jih zajema načrt za okrevanje in odpornost, so namenjene odpravljanju temeljnih vzrokov ugotovljenih ključnih izzivov in se zdijo vzdržne s finančnega in proračunskega vidika. Na centralni in občinski ravni se načrtujejo številne naložbe v digitalno infrastrukturo za javno upravo. Te naj bi skupaj s celovitim programom za poenostavitev procesov vnesle trajne strukturne spremembe v delovanje uprave in odpravile trenutno nizko raven digitalnih javnih storitev za državljane in podjetja. Poleg tega naj bi znatne digitalne naložbe v davčno upravo prispevale k boju proti davčnim utajam in tihotapljenju ter zmanjšale upravno breme za davkoplačevalce. Uvedba digitalnih procesov in orodij v pravosodni sistem naj bi skupaj z usposabljanjem sodnikov in sodnega osebja pripomogla k boljšemu delovanju sodišč. Z naložbami v izobraževanje, socialno varstvo, zdravstveno varstvo in zavode za zaposlovanje ter v izpopolnjevanje in preusposabljanje delovne sile s poudarkom na zelenih in digitalnih spretnostih in znanjih naj bi se na vključujoč in trajnosten način zaščitila odpornost ter izboljšala kakovost takih kritičnih storitev. Znatne naložbe so predvidene tudi za spodbujanje doseganja dolgoročnih ciljev okoljskih politik in politik razogljičenja, vključno z energijsko učinkovito prenovo stavb, strateškimi projekti zelene prenove mest, ukrepi sanacije zemljišč za območja izkoriščanja lignita, namestitvijo polnilne infrastrukture za električne avtomobile in ukrepi za podporo ponovnemu pogozdovanju in trajnostnemu kmetijstvu.
- (35) Trajni učinek načrta za okrevanje in odpornost je mogoče okrepiti tudi s sinergijami med načrtom za okrevanje in odpornost in drugimi programi, ki jih financira Evropska unija (tudi v okviru skladov kohezijske politike in InvestEU), zlasti z vsebinskim obravnavanjem globoko zakoreninjenih teritorialnih izzivov in spodbujanjem uravnoteženega razvoja.

Spremljanje in izvajanje

- (36) V skladu s členom 19(3), točka (h), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.8, k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v načrtu za okrevanje in odpornost za zagotovitev učinkovitega spremljanja in izvajanja načrta za okrevanje in odpornost, vključno s predvidenim časovnim razporedom, mejniki in cilji ter povezanimi kazalniki, ustrezne (ocena A).
- (37) Načrt za okrevanje in odpornost predstavlja sistem nadzora upravljanja, ki vključuje štiri organe, in sicer agencijo za usklajevanje mehanizma za okrevanje in odpornost, pristojne službe resornih ministrstev, izvajalske organe in odbor za finančno revizijo. Splošno odgovornost usklajevanja izvajanja in spremljanja ima nedavno ustanovljena agencija za usklajevanje mehanizma za okrevanje in odpornost, ki je del ministrstva za finance. Večina izvajalskih organov, pristojnih za izvajanje ukrepov, še ni imenovana. Grčija bi morala v skladu s členom 20(5), točko (e) Uredbe (EU) 2021/241 ustrezno vzpostaviti sistem upravljanja in nadzora pred predložitvijo prve prošnje za plačilo Komisiji, da se uskladi s členom 22 navedene uredbe. Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje podroben pregled predvidenih postopkov spremljanja in poročanja.
- (38) Mejniki in cilji grškega načrta za okrevanje in odpornost predstavljajo ustrezen sistem za spremljanje izvajanja načrta za okrevanje in odpornost. So na splošno dovolj jasni in celoviti, da sta mogoči sledljivost in preverjanje njihovega izvajanja. Poleg tega so mejniki in ciljni ustrezni in sprejemljivi, saj njihov obseg odraža splošni cilj ukrepov.

- (39) Mejniki in cilji so pomembni tudi za že izvedene ukrepe, ki so upravičeni v skladu s členom 17(2) Uredbe (EU) 2021/241. Da se upraviči zahtevek za izplačilo, je potrebno zadovoljivo doseganje teh mejnikov in ciljev v daljšem časovnem obdobju.
- (40) Države članice bi morale zagotoviti, da se finančna podpora v okviru Mehanizma sporoči in potrdi v skladu s členom 34 Uredbe (EU) 2021/241. Tehnična podpora se lahko zahteva v okviru Instrumenta za tehnično podporo, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta¹, da se državam članicam pomaga pri izvajanju njihovega načrta za okrevanje in odpornost.

Izračun stroškov

- (41) V skladu členom 19(3), točka (i), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.9, k navedeni uredbi je utemeljitev v načrtu za okrevanje in odpornost o znesku ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost v srednji meri (ocena B) razumna in verjetna, skladna z načelom stroškovne učinkovitosti ter sorazmerna s pričakovanim nacionalnim ekonomskim in socialnim učinkom.

¹ Uredba (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za tehnično podporo (UL L 57, 18.2.2021, str. 1).

- (42) Predložena je bila podrobna razčlenitev stroškov po ukrepih z metodo izračuna stroškov, ki se je razlikovala po posameznih ukrepih, pri čemer je prevladoval pristop od spodaj navzgor. Za veliko večino ukrepov so stroški ocenjeni kot razumni, verjetni, stroškovno učinkoviti in sorazmerni. Znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost je prav tako sorazmeren s pričakovanim socialnim in ekonomskim učinkom predvidenih ukrepov, utemeljitve ocen stroškov pa so na splošno zadostne. Pri omejenem številu ocen stroškov so stroški v srednjem obsegu presegli razpon stroškov, določenih s primerljivimi projekti. Oceno stroškov je ocenil zunanji svetovalec in jo potrdil grški nacionalni odbor za produktivnost. Ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost so v skladu z načelom stroškovne učinkovitosti in sorazmerni s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.

Zaščita finančnih interesov Unije

- (43) V skladu s členom 19(3), točka (j), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.10, k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v načrtu za okrevanje in odpornost ustrezne (ocena A) za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov pri uporabi sredstev, zagotovljenih v okviru navedene uredbe, pri čemer se pričakuje, da se bo z ureditvami učinkovito preprečilo dvojno financiranje v okviru navedene uredbe in drugih programov Unije. To ne posega v uporabo drugih instrumentov in orodij za spodbujanje in uveljavljanje skladnosti s pravom Unije, vključno z instrumenti in orodji za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov ter za zaščito finančnih sredstev Unije v skladu z Uredbo (EU) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta¹.

¹ Uredba (EU) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (UL L 433I, 22.12.2020, str. 1).

- (44) Določen je tudi dodatni mejnik, ki zahteva določitev zakonskega pooblastila za odbor za finančno revizijo in vzpostavitev sistema nadzora upravljanja in revizijskega sistema, da bo mogoče: (a) zagotoviti zbiranje podatkov in spremljanje doseganja mejnikov in ciljev; (b) omogočiti pripravo izjav o upravljanju in revizijskega povzetka ter zahtevkov za plačilo ter (c) vzpostaviti potrebne postopke za zbiranje in shranjevanje podatkov o upravičencih, izvajalcih, podizvajalcih in dejanskih lastnikih v skladu s členom 22 Uredbe (EU) 2021/241 za prvi zahtevek za plačilo do 30. septembra 2021. Pripraviti bi bilo treba namensko revizijsko poročilo vzpostavljenega sistema. V poročilu bi bilo treba analizirati vse s tem povezane ugotovljene pomanjkljivosti in sprejete ali načrtovane popravljalne ukrepe.

- (45) Sistem nadzora in revizije, ki ga je razvila Grčija, je skladno zasnovan, da izpolnjuje zahteve Uredbe (EU) 2021/241. Sistem notranjih kontrol temelji na trdnih procesih in strukturah: vloge in odgovornosti akterjev pri nadzoru in revizijah so jasno določene, relevantne nadzorne funkcije so primerno ločene, neodvisnost akterjev, ki izvajajo revizije, pa je zagotovljena. Odbor za finančno revizijo izvaja revizije, s katerimi preverja, ali izvajalski organi, ki naj bi upravljali in izvajali odobrene projekte, pri tem ravnajo tako, da preprečijo, odkrijejo in odpravijo goljufije, korupcijo in nasprotja interesov pri uporabi sredstev, zagotovljenih na podlagi Uredbe (EU) 2021/241, vključno z ureditvami za preprečevanje dvojnega financiranja iz drugih programov Unije ter skladno z veljavnimi pravili. Vsak izvajalski organ se oceni glede na njegovo tveganje pri delovanju in tveganje pri kontroliranju, odbor za finančno revizijo pa določi svoje revizijske prioritete na podlagi razreda tveganja. Dvojno financiranje na podlagi Uredbe (EU) 2021/241 in drugih programov Unije se prepreči z več ravnmi nadzora. Neodvisni pooblaščen revizorji bi morali revidirati izvajalske organe, pristojne za izvajanje in upravljanje reform in nalog. Agencija za usklajevanje mehanizma za okrevanje in odpornost ima nalogo splošnega usklajevanja in spremljanja načrta za okrevanje in odpornost ter je enotna kontaktna točka med grškimi organi in Komisijo. Prošnje za plačilo bi morala agencija za usklajevanje mehanizma za okrevanje in odpornost Komisiji predložiti dvakrat na leto, po preverjanju doseganja mejnikov in ciljev prek informacijskega sistema za upravljanje mehanizma za okrevanje in odpornost, ter jim priložiti izjave o upravljanju in povzetke revizij, ki jih je opravil odbor za finančno revizijo. Akterji, pristojni za kontrolo, naj bi imeli pravna pooblastila in upravno zmogljivost za izvajanje predvidenih vlog in nalog.

- (46) Grčija je navedla, da že razvija informacijsko orodje za upravljanje in poročanje glede mejnikov in ciljev, da bodo izpolnjene posebne zahteve glede upravljanja in poročanja iz načrta za okrevanje in odpornost. Grčija bi morala v skladu s členom 20(5), točko (e) Uredbe (EU) 2021/241 izvesti ta ukrep, da bi izpolnila člen 22 navedene uredbe.

Skladnost načrta za okrevanje in odpornost

- (47) V skladu s členom 19(3), točka (k), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.11, k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost v veliki meri (ocena A) vključuje ukrepe za izvajanje reform in javnih naložbenih projektov, ki predstavljajo usklajeno delovanje.

- (48) Reforme in naložbe, ki jih je Grčija predstavila v svojem načrtu za okrevanje in odpornost, se medsebojno dopolnjujejo. Temeljijo na celovitem načrtu za rast, kar zagotavlja njegovo skladnost in prispeva k pametnemu, vključujočemu in trajnostnemu gospodarskemu razvoju v prihodnosti. Štirje glavni stebri načrta za okrevanje in odpornost, tj. (a) zeleni prehod, b) digitalna preobrazba, (c) zaposlovanje, spretnosti in znanja ter socialna kohezija in (d) zasebne naložbe in preobrazba gospodarstva, so močno povezani med seboj in se vzajemno krepijo. Vsebujejo ukrepe, povezane z digitalno preobrazbo, ki so ključni dejavniki omogočanja zelenega in krožnega prehoda grškega gospodarstva. Podobno naj bi vključitev podnebnih meril in meril trajnostnosti iz stebra zelenega prehoda okrepila uvajanje digitalnih tehnologij in olajšala izvajanje digitalnega stebra. Strateške naložbe v digitalne večdržavne projekte in tehnologije v vzponu naj bi pomagale doseči želeni obseg in interoperabilnost. Tretji steber naj bi zagotovil, da bo digitalni in zeleni prehod pravičen v celotni grški družbi, in sicer z dajanjem prednosti ustvarjanju trajnostnih delovnih mest, izboljšanju izobraževalnega sistema ter znanj in spretnosti in zagotavljanju visokokakovostnih in učinkovitih storitev zdravstvenega in socialnega varstva. Namen četrtega stebra je mobilizirati zasebne in javne naložbe za spodbuditev konkurenčnosti, podporo produktivnosti in dolgoročne rasti ter ustvarjanje novih delovnih mest, hkrati pa za vzpostavitev institucionalnih okvirov, ki naj bi omogočili uresničitev digitalnega in zelenega prehoda v Grčiji.

Enakost

- (49) Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje vrsto ukrepov, ki naj bi prispevali k reševanju izzivov na področju enakosti spolov in enakih možnosti za vse. Med njimi so ciljno usmerjene reforme in naložbe na področju zaposlovanja, znanj in spretnosti, zdravja ter socialne kohezije. Med upravičenci so dolgotrajno brezposelni, invalidi in brezdomci, pripadniki etničnih manjšin, migranti in prosilci za azil ter osebe, ki živijo v skrajni revščini. Namen načrta za okrevanje in odpornost je tudi spodbujati ozaveščenost o raznolikosti v zasebnem in javnem sektorju ter okrepiti mehanizme spremljanja. Kar zadeva enakost spolov, načrt za okrevanje in odpornost vsebuje številne ukrepe za spodbujanje udeležbe žensk na trgu dela, vključno s ciljno usmerjenimi subvencijami za zaposlovanje in programi izpopolnjevanja ter z razširitvijo ustanov za vzgojo in izobraževanje v zgodnjem otroštvu. Poleg tega vidik enakosti vključuje tudi več drugih ukrepov, ki niso izrecno namenjeni spodbujanju enakih možnosti. V fazi izvajanja načrta za okrevanje in odpornost bi bilo treba zagotoviti zbiranje razčlenjenih podatkov po spolu in etničnem poreklu, da bi lahko bolje ocenili in spremljali vprašanja enakosti.

Samoocena varnosti

- (50) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje samooceno varnosti za naložbe v digitalne zmogljivosti in povezljivost. Kar zadeva naložbe v povezljivost in zlasti omrežja 5G, so v načrtu za okrevanje in odpornost opredeljena ustrezna varnostna vprašanja in povezana tveganja ter določeni blažilni ukrepi, ki jih je treba sprejeti za vsako od njih na podlagi skupnih objektivnih meril, vključenih v skupni unijski nabor orodij za kibernetско varnost omrežij 5G.

- (51) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje več čezmejnih in večdržavnih projektov, zlasti v okviru digitalnega stebra. V njem so naložbeni projekti z digitalno razsežnostjo, kot so naložbe v „koridorje 5G“, ki naj bi prav tako podprle čezmejni koridor Solun-Sofija-Beograd in naložbo v „male satellite“, ki naj bi zagotovila interoperabilnost s pobudo za evropsko infrastrukturo za kvantno komunikacijo (EuroQCI). Poleg tega se pričakuje, da bo naložbeni projekt „podmorskih optičnih kablov“ podprl namestitev podmorskih kablov iz optičnih vlaken za medsebojno povezavo celinske Grčije z njenimi otoki in s Ciprom. Načrt za okrevanje in odpornost vključuje tudi naložbe v nov visokozmogljivostni računalniški sistem, da se nadgradi obstoječi sistem nacionalnih infrastruktur za raziskave in tehnologijo (National Infrastructures for Research and Technology) in zagotovi njegova medsebojna povezanost s superračunalniki EuroHPC; ter ustanovi nacionalni operativni center za kibernetiko varnost in zagotovi njegovo povezovanje v mreže s podobnimi centri v drugih državah članicah. Načrt za okrevanje in odpornost razvija tudi okvir evropskih storitev skupne podatkovne infrastrukture in dobavo infrastrukture in storitev centralnega računalništva v oblaku.

Postopek posvetovanja

- (52) Del načrta za okrevanje in odpornost je poseben oddelek z opisom postopka posvetovanja, ki je bil opravljen pred predložitvijo načrta za okrevanje in odpornost Komisiji. Poleg tega načrt za okrevanje in odpornost navaja deležnike, ki so se udeležili posvetovanja med julijem 2020 in aprilom 2021 ter prispevali k njegovi pripravi, vključno s predstavniki lokalnih in regionalnih organov, industrije in drugih gospodarskih združenj, nevladnih organizacij in ključnih socialnih partnerjev. Načrt za okrevanje in odpornost navaja tudi primere priporočil za reforme in naložbe, ki so bila upoštevana pri njegovi pripravi. Da bi se zagotovila odgovornost ustreznih akterjev, je nujno vključiti vse lokalne organe in zadevne deležnike, tudi socialne partnerje, v celotno izvajanje naložb in reform, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost.

Pozitivna ocena

- (53) Potem ko je Komisija v skladu s členom 20(2) Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V k navedeni uredbi pozitivno ocenila grški načrt za okrevanje in odpornost z ugotovitvijo, da načrt za okrevanje in odpornost zadovoljivo izpolnjuje merila za oceno iz navedene uredbe, bi bilo treba v tem sklepu določiti reforme in naložbene projekte, potrebne za izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, ustrezne mejnike, cilje in kazalnike ter znesek, ki ga Unija da na voljo za izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v obliki nepovratne finančne podpore in podpore v obliki posojila.

Finančni prispevek

- (54) Ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost Grčije znašajo 31 164 331 515 EUR. Ker načrt za okrevanje in odpornost zadovoljivo izpolnjuje merila za oceno iz Uredbe (EU) 2021/241 v skladu s členom 20(2) navedene uredbe in ker je znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost višji od najvišjega finančnega prispevka, ki je na voljo za Grčijo, bi moral biti finančni prispevek, dodeljen za načrt za okrevanje in odpornost Grčije, enak skupnemu znesku finančnega prispevka, ki je na voljo za Grčijo.
- (55) V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 je treba izračun najvišjega finančnega prispevka za Grčijo posodobiti do 30. junija 2022. Zato bi bilo treba v skladu s členom 23(1) Uredbe (EU) 2021/241 za Grčijo dati na voljo znesek, ki ne presega najvišjega finančnega prispevka iz člena 11(1), točka (a), navedene uredbe, za pravno obveznost, ki se sprejme do 31. decembra 2022. Po potrebi bi moral Svet po posodobitvi najvišjega finančnega prispevka na predlog Komisije brez nepotrebnega odlašanja spremeniti ta sklep tako, da vanj vključi posodobljeni najvišji finančni prispevek, izračunan v skladu s členom 11(2) navedene uredbe.
- (56) Poleg tega je Grčija zaprosila za podporo v obliki posojila, da bi podprla dodatne reforme in naložbe. Največji obseg posojila, za katero je zaprosila Grčija, ne presega 6,8 % njenega bruto nacionalnega dohodka za leto 2019 v tekočih cenah. Znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost je višji od vsote finančnega prispevka, ki je na voljo za Grčijo, in zaprosene podpore v obliki posojila.

- (57) Podpora, ki se zagotovi, se financira z izposojanjem sredstev s strani Komisije v imenu Unije na podlagi člena 5 Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053¹. Podpora bi se morala izplačati v obrokih, ko bo Grčija zadovoljivo dosegla ustrezne mejnike in cilje, opredeljene v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost.
- (58) Grčija je zaprosila za predhodno financiranje v višini 13 % finančnega prispevka in 13 % posojila. Navedeni znesek bi se moral dati na voljo Grčiji pod pogojem, da začne veljati sporazum iz člena 23(1) Uredbe (EU) 2021/241 (v nadaljnjem besedilu: sporazum o financiranju) in posojilna pogodba iz člena 15(2) navedene uredbe (v nadaljnjem besedilu: posojilna pogodba), ter v skladu z navedenim sporazumom in navedeno pogodbo.
- (59) Ta sklep ne bi smel posegati v izid postopkov v zvezi z dodeljevanjem sredstev Unije v okviru katerega koli programa Unije poleg Mehanizma ali v postopke v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se morda izvajajo, zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe. Sklep ne prevlada nad zahtevo, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

¹ Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom (UL L 424, 15.12.2020, str. 1).

Člen 1

Odobritev ocene načrta za okrevanje in odpornost

Ocena načrta za okrevanje in odpornost Grčije na podlagi meril iz člena 19(3) Uredbe (EU) 2021/241 se odobri. Reforme in naložbeni projekti v okviru načrta za okrevanje in odpornost, ureditve in časovni razpored za spremljanje in izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno z ustreznimi mejniki in cilji ter dodatnimi mejniki in cilji, povezanimi s plačilom posojila, zadevni kazalniki v zvezi z izpolnjevanjem predvidenih mejnikov in ciljev ter ureditve za zagotavljanje popolnega dostopa Komisije do zadevnih osnovnih podatkov so določeni v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2
Finančni prispevek

1. Unija da Grčiji na voljo finančni prispevek v obliki nepovratne podpore v višini 17 769 942 602 EUR¹. Znesek v višini 13 515 279 418 EUR se da na voljo za pravno obveznost, ki se sprejme do 31. decembra 2022. Če posodobitev iz člena 11(2) Uredbe (EU) 2021/241, privede do posodobljenega najvišjega finančnega prispevka za Grčijo, ki je enak ali višji od 17 769 942 602 EUR, se da na voljo dodaten znesek v višini 4 254 663 184 EUR za pravno obveznost, ki se sprejme med 1. januarjem 2023 in 31. decembrom 2023. Če posodobitev iz člena 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 privede do posodobljenega najvišjega finančnega prispevka za Grčijo, ki je nižji od 17 769 942 602 EUR, se razlika med posodobljenim najvišjim finančnim prispevkom in zneskom v višini 13 515 279 418 EUR da na voljo za pravno obveznost, ki se sprejme v skladu s postopkom iz člena 20(8) Uredbe (EU) 2021/241 med 1. januarjem 2023 in 31. decembrom 2023.

¹ Ta znesek ustreza dodeljenim finančnim sredstvom po odbitku sorazmernega deleža stroškov Grčije iz člena 6(2) Uredbe (EU) 2021/241, izračunanega v skladu z metodologijo iz člena 11 navedene uredbe.

2. Komisija da Grčiji na voljo finančni prispevek Unije v obrokih v skladu s Prilogo k temu sklepu. Znesek v višini 2 310 092 538 EUR se izplača kot predhodno financiranje in je enak 13%finančnega prispevka. Komisija lahko predhodno financiranje in obroke izplača v eni ali več tranšah. Višina tranš je odvisna od razpoložljivosti sredstev.
3. Predhodno financiranje se izplača pod pogojem, da začne veljati sporazum o financiranju in v skladu z navedenim sporazumom. Predhodno financiranje se obračuna tako, da se sorazmerno odšteje od plačila obrokov.
4. Izplačilo obrokov v skladu s sporazumom o financiranju je pogojeno z razpoložljivim financiranjem in sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/241, da Grčija zadovoljivo izpolnjuje ustrezne mejnike in cilje, opredeljene v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost. S pridržkom začetka veljavnosti pravnih obveznosti iz odstavka 1 mora Grčija za upravičenost do plačila mejnike in cilje doseči najpozneje do 31. avgusta 2026.

Člen 3

Podpora v obliki posojila

1. Unija da Grčiji na voljo posojilo v znesku največ 12 727 538 920 EUR.
2. Komisija da Grčiji na voljo podporo v obliki posojila v obrokih v skladu s Prilogo k temu sklepu. Znesek v višini 1 654 580 060 EUR se izplača kot predhodno financiranje in je enak 13 odstotkom posojila. Komisija lahko predhodno financiranje in obroke izplača v eni ali več tranšah. Višina tranš je odvisna od razpoložljivosti sredstev.
3. Predhodno financiranje se izplača pod pogojem, da začne veljati posojilna pogodba in v skladu z navedeno pogodbo. Predhodno financiranje se obračuna tako, da se sorazmerno odšteje od plačila obrokov.
4. Izplačilo obrokov v skladu s posojilno pogodbo je pogojeno z razpoložljivim financiranjem in sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/241, da Grčija zadovoljivo izpolnjuje dodatne mejnike in cilje, ki jih zajema posojilo ter ki so opredeljeni v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost. Dodatni mejniki in cilji, ki jih zajema posojilo, so upravičeni do plačila, če jih Grčija doseže najpozneje do 31. avgusta 2026.

Člen 4
Naslovník sklepa

Ta sklep je naslovljen na Helensko republiko.

V ...,

Za Svet
predsednik
